

קול הררי

פנינים יקרים מליקטים מספר קול' רודי עה"ת ומועדים מאת הרב"ג רבי רודי פראנר שליט"א
נשיא דהתאחדות קהילות החרדים בעיר הברכה לונדון יצ"ו

תזריע

ואם לא תמצא ידה די שה ולקחה שתי וגו' אחד לעלה ואחד לחטאת וגו' (י"ב ח').

וברש"י לא הקדימה הכתוב אלא למקראה אבל להקרבה חטאת קודם וכו' ומקשה השפ"ח למה לא פירש רש"י כן כבר לעיל על פסוק ו' דגם שם כתוב תביא כבש בן שנתו לעלה ובן יונה או תר לחטאת דגם שם מצינו דהקדים הכתוב עולה לפני חטאת ואומר דמשמע מזה דשאני התם דכיון דהעולה בהמה היא וחשובה טפי ע"כ אפילו להקרבה קודמת לחטאת העוף ע"ש ואולי יש ליתן טעם לדבר דבדרך כלל חטאת קודמת לעולה משום דמתחילה צריך לרצות ואח"כ לתת דורון וכ"ז כשהם שוין הריצוי והדורון ששתיהן עופות או שתיהן בהמה אבל אם החטאת עוף והעולה בהמה אי נימא דגם בזה העוף יקדים שהוא ריצוי היה נראה כאילו מזלזל בריצוי לומר דסגי בריצוי מועט שהדורון הגדול כבר יפעול את שלו וכאילו נותן שוחד למעלה ע"כ בזה דינא להקדים עולת בהמה ולאחר חטאת העוף שכאן אין לנו ענין של ריצוי ודורון אלא כל החשוב חשוב קודם

אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת וגו' ושער בנגע הפך לבן ומראה הנגע עמוק מעור בשרו וגו' (י"ג ב').

הנה שער מרמז לגבורות דע"כ לויים שמהותם במדת הגבורות הוצרכו לגלח כל שערם וכן אשה שמהותה במדת הגבורה צריכה לכסות שערותיה ולאידך גיסא צבע לבן מרמז על חסדים ונראה דלשני הפכים האלו מרמז הצרעת הבא לאדם כשנכשל בלשון הרע שהמדבר לשה"ר דן את עצמו לזכות כדי לדון את חברו לחוב דאי גם א"ע היה דן לחוב לא היה מגנה את האחר ונמצא שלגבי עצמו מהפך הדין לרחמים וע"כ מתהפך אצלו השער השחור ללבן לרמז לו נגעי נפשו ומנא לו זה משום גאוה שבו וע"כ נקרא הנגע בשם שאת לשון התנשאות ועל כן גם נראה מראה הנגע עמוק מן העור שאינו רק חסרון בחוץ על עורו אלא עמוק בתוך נימי נפשו הוא

וראה הכהן והנה פשתה המספחת וגו' צרעת הוא (י"ג ח').

לשון הוא נקוד כאן בחירי"ק והוא לשון נקבה אבל אח"כ בפסוק ט"ו וראה הכהן את הבשר החי וטמאו הבשר החי

טמא הוא צרעת הוא וגו' נקוד שם לשון הוא במלאפו"ם והוא לשון זכר וצריך להבין ההבדל ונראה דבההיא דפסוק ט"ו דמדובר בכולו הפך לבן סיבת טהרתו היא דמורב טומאתו א"א שיתוקן ע"י אדם ולא ניתנו לו דיני טומאה וטהרה שלא יועיל לו סדר טהרת המצורע ורק מן השמים יכול לבא לידי תיקון והוי דומיא קצת דהמבעיר כל זרעו למולך שהוא פטור כדמבואר בסנהדרין ס"ד: [שהמרש"א מפרש שם דה"ט דלא שייך שעונש ב"ד של מטה יכול לכפר עליו ונשאר עונשו בידי שמים] וכשנראה בו בשר חי ממעט חומר הטומאה שבו ע"כ אפשר עתה לדון אותו בדיני אדם של טמא וגם לטהרו כפי המצוה והתיקון המבואר בפרשה וממילא נקראת טומאה זו של בשר חי בלשון זכר שהיא מצד החסד שיכול מעתה לבא לידי תיקון משא"כ בההיא דלעיל מינה פסוק ח' כשנטמא בפשיון דעד שנולד לו פשיון היה עדיין טהור לגמרי והפשיון הוא שמכניסו לטומאה הוי ענין של דינין וגבורות ומש"ה בא בלשון נקבה שבחינת הנקבה בגבורה.

צרעת נושנת היא בעור וגו' (י"ג י"א).

וברש"י ד"ה צרעת נושנת בא"ד וחבורה זו נראית בריאה מלמעלה ותחתיה מלאה לחה וכו' ע"ש כאן מבואר דהחיצון אינו משפיע על התחתון לתקנו אלא אדרבה רק מכסה עליו ומתחזק התחתון לישראל ברעו אבל לעיל פ' תרומה לגבי הארון משמע איפכא דשם כתיב [שמות כ"ה י"א] וצפית אותו זהב וגו' ופירש רש"י שעשה ג' ארונות שנים של זהב ואחד של עץ ונתן את של עץ לתוך של זהב הגדול ואח"כ את של זהב הקטן לתוך של עץ דרואין מזה דמתחילין בתיקון החיצון משום דבזה משפיע על הפנימי ונראה דההבדל הוא דבתחילת דרכו של אדם שמרומז בעשית הארון שפיר עוזר החיצון לתקן שגם הפנימי יהיה טוב אבל אם באמצע דרכו נתנגע בנגע או נולד בו מום נפשי כבר אין תועלת בתיקון החיצון לגבי הפנימי ואדרבה אפילו אם החיצון יראה טוב רק יעזור לו לעשות מעשיו בסתר אלא צריך אז לעבוד לתקן הפנימי

והתגלח והנתק לא יגלח וגו' (י"ג ל"ג).

הגימ"ל של והתגלח הוא גימ"ל רבתי ואולי יש כאן רמז בתורה דתגלחת ראשונה של ילד צריכה להיות כשמוגיע

לסוף ג' שנים שלו ועוד רמז לזה דאם מגרעין האי אות גימ"ל מוהתגלח נשאר והתלח אותיות והתחל היינו והתחיל לרמז דזו היא תחילת תגלחתו וחינוכו לתורה.

מצורע

זאת תהיה תורת המצורע וגו' (י"ד ב').

ובמד"ר מביא כאן מאותו רוכל שהיה מחזר בעיירות ומכריז מאן בעי חיי מאן בעי חיי שמע ר' ינאי וכו' והראה לו הרוכל מה שכתוב מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב נצור לשונך מרע וכו' אמר ר' ינאי כל ימי הייתי קורא הפסוק הזה ולא הייתי יודע היכן הוא פשוט עד שבא רוכל זה והודיעו ע"כ בפשטות י"ל דטעמא דהביא המד"ר אותה עובדא כאן בפרשת מצורע משום דצרת באה על לשה"ר אבל יש גם למצא טעם אחר דהנה לשה"ר אסור לספר אפילו אם הדברים אמת ואפילו אם השומע כבר ידע מזה וע"ז מביא מהאי עובדא דר' ינאי דאף דידע האי פסוק שאמר לו הרוכל מ"מ כששמע אותו ממנו עשה עליו רושם גדול ועתה מובן למה לגבי לשה"ר אסור לספר אפילו דבר הידוע לשומע ששמיעת הדבר עושה רושם

וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב (י"ד ד).

וברש"י דהצפרים מרמזים למעשה פטופטי דברים של לה"ר ולגבי עץ ארז פירש רש"י לפי שהנגעים באים על גסות הרוח ולכאורה יש כאן סתירה דאם באים נגעים על לה"ר לא באים על גסות הרוח ונראה דסיבת הלה"ר הוא גסות הרוח של המדבר לה"ר שמחזיק את עצמו לגדול יותר מזה שמדבר עליו וע"כ מבזה את מעשיו ויש לומר דגם שפלות שנרמזת באזוב [כמו שמפרש רש"י] יתכן שיש בה סיבה לדבר לה"ר שהשפל בעיניו יותר מדאי לפעמים מדבר על אחרים שחושב בלבו מה בכך שאדבר עליהם הלא אני שפל אנשים ואם אני חוטא מה בכך אבל הזה שאני מדבר עליו שהוא גדול וחשוב ממני היה לו להתנהג בדרך הישרה וע"ז באה התורה לצוות שיקח עץ ארז ואזב ויקשרם יחד בשני תולעת ויטיבלם בדם הצפור לומר דהגאווה והשפלות כשהן יותר מדבעי גרמו לשחוט את האיש שדברו עליו דלה"ר הורגת את מי שדיברו עליו

וענין שני התולעת שהיא בצבע של הדם ולא משתנית בטבילה בדם הצפור בא לרמז דצריך האדם לדעת שכל החסרונות שמצא אצל אותו שדיבר עליו ורצה לשפוך דמו ישנם מן הסתם גם אצלו דכל הפוסל במומו פוסל והצבע שלו אדום כצבע דמו של זה

וצוה הכהן ולקח למטהר שתי צפרים חיות וגו' (י"ד ד').

ובש"ס ערכין ט"ז: אמר הקב"ה הוא עשה מעשה פטיט לפיכך יביא קרבן פטיט וכן מביא רש"י כאן ושם בש"ס לפני כן דף ט"ו: דריש עוד מות וחיים ביד לשון ומסיק כדבא דאמר רבא מאן דבעי חיים בלישניה מאן דבעי מות בלישניה ומפרש רש"י שם מאן דבעי חיי יעסוק בתורה ויש לומר דמש"ה אחד מן הצפרים משתלח לחיים ואחד נשחט דזה הנשחט מרמז ללישנא בישא דעשה המצורע תשובה לאחר שנתנגע ושוחט הלישנא בישא וזה שמשתלח לחיים מרמז לתורה דע"י תשובתו יזכה לחיים בלישניה ומש"ה צריך להטביל הצפור החיה בדם הצפור השחוטה [שמרמז לתשובה] ובמים החיים [שמרמז לתורה] ומש"ה הקדים בהאי קרא מות לחיים דכתיב מות וחיים ביד לשון דרק ע"י הריגת הלישנא בישא יכול אח"כ לזכות לחיים דתורה.

ולקח הכהן מלג השמן ויצק על כף הכהן השמאלית (י"ד ט"ו).

במתני' פ"ד מ"י דמסכת נגעים מבואר דלכתחילה יוצק הכהן לתוך כפו של חברו ומפרש ברע"ב וז"ל משום דכתיב ויצק על כף הכהן משמע שהכהן העושה את ההזאות היה יוצק על כף כהן אחר ע"ש ומ"מ תנן התם דאם יצק לתוך כף עצמו יצא ולכאורה אפשר ליישב גם בכה"ג לשון הפסוק אע"ג דהוי סגי דלימא על כפו השמאלית דהנה מבואר בזבחים כ"ד: דכל מקום שנאמר בו כהונה בעי דוקא ימין ומשמע דיד שמאל אין בה קדושת כהונה ופסולה משום זרות וא"כ אי הוי כתיב ונתן לכפו השמאלית ס"ד דגם אי נתן לכלי חול או לכף ישראל בדיעבד יצא דאין דין כהונה בנתינה לכף שמאלית ע"כ אמר כאן על כף הכהן השמאלית דשאני הכא דגם הכף השמאלית היא של כהן דוקא ויש לה דין כהונה